

ชื่อโครงการวิจัย : สถานการณ์การระบุน้ำความเข้มข้นฟลูออไรด์บนฉลากยาสีฟันที่วางจำหน่ายในร้านสะดวกซื้อ และห้างสรรพสินค้า ใน พ.ศ.2565

ชื่อผู้วิจัยหลัก : นางสาวปวิญญา มานุจำ และนายภูวิช ลุยะพันธ์

หน่วยงานที่ส่งโครงการ : สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย

หลักการและเหตุผล

กระบวนการเกิดโรคฟันผุเกิดจากการละลายตัวของแร่ธาตุที่ผิวฟัน เมื่อค่าพีเอชวิกฤตเท่ากับ 5.5 โดยสารที่สามารถลดค่าพีเอชวิกฤตที่เกิดขึ้นในช่องปากได้คือ ฟลูออไรด์ ซึ่งเมื่อรวมตัวกับไฮดรอกซีอะพาไทต์ กลายเป็นไฮดรอกซีฟลูออโรอะพาไทต์ ส่งผลให้ผิวฟันมีความทนทานต่อสภาวะความเป็นกรดที่เกิดขึ้นในช่องปาก โดยมีค่าพีเอชวิกฤตเท่ากับ 4.5

ฟันน้ำนมเป็นฟันที่มีความสำคัญอย่างมากในวัยเด็ก เนื่องจากเป็นอวัยวะที่ช่วยให้เด็กสามารถบดเคี้ยวอาหาร เพื่อนำสารอาหารเข้าสู่ร่างกาย ทำให้ร่างกายเจริญเติบโต สมส่วนตามวัย ไม่เกิดภาวะทุพโภชนาการและยังมีประโยชน์ในการเป็นเครื่องมือกันที่ตามธรรมชาติระหว่างรอให้ฟันถาวรขึ้นมาในตำแหน่งที่ถูกต้องในช่องปาก

ฟันถาวรเป็นอวัยวะที่สามารถอยู่ในช่องปากได้ตลอดทั้งชีวิต ไม่ได้มีความเสื่อมถอยไปตามอายุดังที่คนทั่วไปเข้าใจ หากได้รับการดูแล รักษาและป้องกันอย่างถูกวิธีตั้งแต่ฟันซี่แรกขึ้นในช่องปาก ก็สามารถมีฟันเพื่อใช้ในการบดเคี้ยวได้ไปตลอด

ยาสีฟันที่เหมาะสมในการป้องกันฟันผุ ควรมีความเข้มข้นฟลูออไรด์ 1,000 – 1,500 ppm ซึ่งเป็นปริมาณที่เพียงพอในการป้องกันฟันผุ ไม่ก่อให้เกิดอันตราย สามารถใช้อย่างต่อเนื่องได้เป็นประจำทุกวัน โดยปริมาณที่ใช้ในแต่ละช่วงอายุนั้นก็มีความแตกต่างกัน

ยาสีฟันเป็นเครื่องสำอางควบคุม ซึ่งประกาศอยู่ในพระราชบัญญัติเครื่องสำอางขององค์การอาหารและยา มีการเปลี่ยนแปลงปริมาณฟลูออไรด์ที่อยู่ในยาสีฟัน โดยกำหนดให้ใส่ได้ไม่เป็น 0.15%WW หรือไม่เกิน 1,500 ppm ต้องจดแจ้งก่อนที่จะผลิตหรือนำเข้ามาจำหน่ายในประเทศไทย

โดยต้องการศึกษาว่าปัจจุบันบริษัทต่างๆ ที่ผลิตและจำหน่ายยาสีฟันนั้น มีการระบุถึงปริมาณฟลูออไรด์ในฉลากผลิตภัณฑ์หรือไม่ เพื่อเป็นทางเลือกสำหรับผู้บริโภคในการเลือกซื้อสินค้าที่วางจำหน่ายในท้องตลาด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสัดส่วนของยาสีฟันที่มีส่วนผสมของฟลูออไรด์ต่อยาสีฟันทั้งหมดในท้องตลาด
2. เพื่อศึกษาการระบุน้ำความเข้มข้นฟลูออไรด์บนฉลากยาสีฟันที่วางจำหน่ายในท้องตลาด

ประโยชน์ของโครงการ :

1. เพื่อให้ทราบสัดส่วนของยาเสพติดที่มีส่วนผสมของฟลูออไรด์และยาเสพติดที่ไม่มีส่วนผสมของฟลูออไรด์ที่วางจำหน่ายในท้องตลาด
2. เพื่อให้ทราบเกี่ยวกับการระบุความเข้มข้นฟลูออไรด์บนฉลากยาเสพติดที่วางจำหน่ายในท้องตลาด
3. เพื่อเป็นข้อมูลในการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ดูแลสุขภาพช่องปากที่เหมาะสมแก่ผู้บริโภค

ประชากร

ยาเสพติดทุกรุ่นที่วางจำหน่ายในห้างสรรพสินค้า และร้านสะดวกซื้อในกรุงเทพมหานครและจังหวัดนนทบุรี
การคำนวณกลุ่มตัวอย่าง

$$n = \frac{NZ_{\alpha/2}^2 P(1-P)}{d^2(N-1) + Z_{\alpha/2}^2 P(1-P)}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

$Z_{\alpha/2}$ = ค่าสถิติมาตรฐาน จากตาราง Z ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 มีค่า 1.96

N = จำนวนประชากรในการศึกษา

P = 0.5

d = ค่าความคลาดเคลื่อนสูงสุดที่ผู้ศึกษายอมให้เกิดได้สูงสุดเท่ากับ 0.05

เกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ยาเสพติดทุกรุ่นที่วางขายในห้างสรรพสินค้า และร้านสะดวกซื้อในกรุงเทพมหานครและจังหวัดนนทบุรี

การเก็บข้อมูล

เก็บข้อมูลจากฉลากผลิตภัณฑ์ยาเสพติดที่จำหน่ายในห้างสรรพสินค้า และร้านสะดวกซื้อ ด้วย google sheets ประกอบด้วย

- ชื่อยี่ห้อ
- ชื่อรุ่น
- เลขที่จัดแจ้ง
- การระบุส่วนผสมที่มีฟลูออไรด์บนฉลากผลิตภัณฑ์
- การระบุความเข้มข้นฟลูออไรด์บนฉลากผลิตภัณฑ์
- กลุ่มอายุที่เหมาะสมในการใช้งานผลิตภัณฑ์

สถิติที่ใช้

ใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ของการระบุส่วนผสมที่มีฟลูออไรด์และ การระบุปริมาณฟลูออไรด์บนฉลากยาสีฟันที่วางจำหน่ายในร้านสะดวกซื้อและห้างสรรพสินค้า ใน พ.ศ.2565

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

มีข้อมูลเกี่ยวกับการระบุฉลากยาสีฟันและการระบุความเข้มข้นฟลูออไรด์บนฉลากยาสีฟันที่วางจำหน่าย ในท้องตลาดเพื่อนำไปให้ความรู้แก่ผู้บริโภค เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคในการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ในการดูแล สุขภาพช่องปาก